

Žalující pojišťovna domáhala se na žalovaném zaplacení premie z požárního pojištění s odůvodněním, že žalovaný koupil pojištěnou nemovitost od dosavadního pojištěnce dne 20. prosince 1928, téhož dne se ujal držby nemovitosti a téhož dne byl uvědoměn o pojistce a poněvadž dal výpověď opožděně, teprve dne 7. února 1929, přešly povinnosti z pojišťovací smlouvy na něho. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Výtka (§ 503 čís. 3 c. ř. s.), že se odvolací soud nezabýval kupní smlouvou ze dne 20. prosince 1928, zejména článkem III. a VI., dle nichž držba a nebezpečí s nemovitostí spojené přechází na kupitele dnem podepsání kupní smlouvy, odporuje spisům, neboť odvolací soud vychází z předpokladu, že obě strany podepsaly tohoto dne kupní smlouvu a že téhož dne přešla držba nemovitosti na žalovaného. Rozpor se spisy, záležející prý v tom, že odvolací soud má tento den oboustranného podpisu za zjištěný proto, že prý ho žalovaný nepopřel (srovnej jeho výpověď na 1. č. 14), jest bezpodstatný, poněvadž rozhodujícím jest podle § 65 odstavec 2 zákona o pojišťovací smlouvě hotovost zcizovacího právního jednání (jak i vysvětlivky min. spr. z roku 1915 strana 97 a 99 uvádějí), které jest dokonáno i při kupu nemovitostí projevem srovnalé vůle obou stran (§§ 869, 861 a 1053 obč. zák.) aniž zapotřebí formy písemnosti. Důvodnou není ani výtka podle § 503 čís. 4 c. ř. s., že se pouhé sdělení jména pojišťovny žalovanému dne 20. prosince 1928 nerovná nabytí vědomosti o pojištění ve smyslu § 65 odst. 2 poslední věta zákona o pojišťovací smlouvě, poněvadž prý nebyly sděleny podrobnosti smlouvy. Neboť zákon tak výslovně nestanovil, ba ani nestanoví, že se sdělení o pojištění nabyvateli musí státi zcizitelem; stačí proto nabytí vědomosti od kohokoliv, tedy i od třetí osoby (srovnej i vysvětlivky strana 99), která pravidelně nebude asi tak informována, aby mohla sdělit i veškeré podrobnosti smlouvy. Dověděl-li se, jak bylo zjištěno, žalovaný 20. prosince 1928 nejen jméno pojišťovny, nýbrž i že jde o požární pojištění, stačí to úplně k zákonnému pojmu nabytí vědomosti.

Čís. 12611.

Pracovní soudy (zákon ze dne 4. července 1931, čís. 131 sb. z. a n.).

Pro příslušnost pracovních soudů nestačí, by spory z pracovního, služebního nebo učebního poměru, založeného soukromoprávní smlouvou, vznikly mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, nýbrž se vyžaduje, by též v době, kdy jsou vznášeny na pracovní soud, mezi oněmi osobami trvaly. Přešla-li taková pohledávka postupem, nelze ji vymáhati na pracovním soudě. Lhostejno, že postupitel bude snad moci nepostoupený zbytek pohledávky vymáhati na pracovním soudě.

(Rozh. ze dne 18. května 1933, R I 341/33.)

Žalobkyně domáhala se na žalovaném zaplacení 4.000 Kč, jež jí postoupil zaměstnanec žalovaného ze svého nároku na služné proti žalovanému. Žalobu zadanou na okresním soudě, oddělení pro spory pracovní, soud první stolice odmítl. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by jednal a rozhodl ve věci samé.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Příslušnost pracovních soudů jest v odstavci prvním § 1 zákona ze dne 4. července 1931, čís. 131 sb. z. a n. přesně vymezena v ten způsob, že jsou jim přikázány — nehledíc na hodnotu předmětu sporu — výlučně spory z pracovního, služebního nebo učebního poměru, založeného soukromoprávní smlouvou, vzniklé mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, jakož i mezi zaměstnanci téhož zaměstnavatele. Pro příslušnost pracovních soudů nestačí však, by spory tohoto druhu mezi osobami v odst. (1) § 1 zák. vyjmenovanými vznikly, nýbrž aby též v době, kdy je vznášejí na pracovní soud, mezi nimi trvaly, poněvadž jen těmto osobám poskytl zákon určité výhody urychleného a levného řízení, které jsou jejich osobními právy, plynoucími z určitého zvláštního jejich soukromoprávního smluvního poměru (pracovního, služebního neb učebního). Poněvadž zákon čís. 131/1931 sb. z. a n. jest t. zv. lex specialis, nelze jej vykládati extensivně a nelze ani dotčené osobní výhody přiznané jím jen určitým, v § 1 odst. (1) přesně označeným osobám, rozšiřovati na osoby jiné. Tento úmysl zákonodárce vyplývá i z materialii zákona. Tak vládní návrh zákona (tisk 352 senátu z roku 1930, na str. 17) výslovně označuje jako strany v těchto sporech jen zaměstnance a zaměstnavatele a praví, že těmto oběma stranám musí jíti o to, by spory mezi nimi vznikající byly rozhodovány rychle, spolehlivě a s náklady pokud možno nejmenšími. Ve zprávě ústavně-právního a rozpočtového výboru senátu (tisk 473 z r. 1931 na str. 2) se zase zdůrazňuje, že nové pracovní soudy byly vytvořeny podle osvědčeného vzoru soudů živnostenských — podle zákona ze 27. listopadu 1896 čís. 218 ř. zák., který rovněž v § 1 omezoval příslušnost živnostenských soudů jen na spory mezi živnostenskými podnikateli a dělníky a mezi dělníky téhož závodu mezi sebou. Není-li sporno, že žalobkyně není k žalovanému společenstvu v žádném z poměrů v § 1 zmíněných, nýbrž že vymáhá žalobou pohledávku, která postupem přešla do jejího jmění, stavši se její samostatnou majetkovou hodnotou, nejde tu již o nárok, pro nějž by byla odůvodněna podle § 1 zák. čís. 131/1931 sb. z. a n. příslušnost pracovního soudu. Nesejde ani na tom, že postoupená pohledávka vznikla původně mezi postupitelem a žalovaným a že mohla býti až do postupu vymáhána před pracovním soudem, poněvadž výhoda příslušnosti tohoto soudu byla spiata právě jen s osobou postupitele jako zaměstnance žalovaného společenstva podle jasného ustanovení § 1 zákona a jako jeho právo osobní nepřešla

ani postupem na postupníka. Jest také lhostejno, že zbytek nepostoupené pohledávky bude po případě moci nynější postupitel jako svůj nárok vymáhati na soudě pracovním, poněvadž i při jiných částečných postupech pohledávek se původní jednotná pohledávka rozštěpuje ve dvě nebo i několik samostatných dílčích pohledávek postupníků. z nichž každou jest vymáhati zvláštní žalobou, po případě též u různých soudů — okresních nebo sborových podle její výše.

Čís. 12612.

Otázkou, zda rozsudek pro zameškání u rakouského soudu, na jehož základě byla tímto soudem povolena proti žalovanému, bydlícímu v tuzemsku, exekuce, není v tuzemsku vykonatelný, poněvadž rakouský soud podle § 6 zákona ze dne 27. dubna 1896, čís. 70 ř. zák., nebyl příslušný pro spor, musí se tuzemský exekuční soud zabývati z úřadu a musí, zjistí-li to, zrušiti exekuci.

Žalobu dlužníka, domáhající se výroku, že exekuce na základě rakouského rozsudku pro zameškání jest vzhledem k § 6 zákona ze dne 27. dubna 1896, čís. 70 ř. zák., nepřipustná, jest odmítnouti pro nepřipustnost pořadu práva.

(Rozh. ze dne 18. května 1933, R I 375/33.)

Na základě rozsudku pro zameškání okresního soudu v Josefově ve Vídni vedla žalovaná proti žalobci exekuci k vydobytí peněžité pohledávky. Exekuce byla povolena okresním soudem v Josefově ve Vídni. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce u tuzemského exekučního soudu nepřipustnosti exekuce, tvrdě, že šlo o obchod splátkový, takže byl okresní soud ve Vídni k projednání žaloby nepřislušným, ke kteréžto nepřislušnosti jest hleděti z úřadu. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, dále ve věci jednal a znovu rozhodl.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení i s předchozím řízením a odmítl žalobu.

Důvody:

Žalobce tvrdí, že jde o obchod splátkový. Je-li tomu tak, není exekuční titul, rozsudek pro zameškání okresního soudu Josefstadtu ve Vídni ze dne 12. srpna 1931, na jehož základě byla tímto soudem povolena žalované proti žalobci bydlícímu v tuzemsku exekuce, v tuzemsku vykonatelný, poněvadž uvedený okresní soud nebyl příslušný pro provedení sporu (§ 6 zákona ze dne 27. dubna 1896, čís. 70 ř. zák. a § 80 čís. 1 ex. ř., srov. rozhod. sb. n. s. čís. 10.658). Podle těchto zákonných předpisů musí se exekuční soud zabývati z úřední povinnosti otázkou, zda šlo o splátkový obchod, a musí, zjistí-li tuto okolnost, zrušiti exe-